

Sygn. akt: I C 1400/23 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2024 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	asesor sądowy Paweł Kamiński
Protokolant:	sekr. sąd. Karolina Kotowska

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2024 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w T.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w T. kwotę 3 171,30 zł (trzy tysiące sto siedemdziesiąt jeden złotych trzydzieści groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 26 listopada 2021 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1117 zł (tysiąc sto siedemnaście złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w T. wniosła o zasądzenie od (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. kwoty 3 171,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 26 listopada 2021 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 24 lipca 2021 r. w T. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd S. (...) o nr rej. (...) należący do poszkodowanych G. G. i Z. G.. Po zdarzeniu auto nie nadawało się do dalszej jazdy, pojazd został odholowany na parking strzeżony, a następnie do warsztatu naprawczego. Powódka wystawiła fakturę VAT za wynajem pojazdu zastępczego na kwotę 7 644,45 zł, na którą składał się koszt najmu pojazdu przez pierwsze 7 dni w wysokości 80 zł netto/doba oraz kolejne 87 dni w wysokości 65 zł netto/doba. Strona pozwana co do zasady uznała swoją odpowiedzialność w zakresie kosztów wynajmu pojazdu i wypłaciła stronie powodowej 4 473,15 zł tytułem odszkodowania. Powód wskazał, że pomiędzy stronami sporny pozostaje okres oraz dobowy stawka wynajmu pojazdu zastępczego.

Referendarz sądowy w dniu 7 września 2023 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwana zakwestionowała powództwo w zakresie zasadnego okresu najmu pojazdu zastępczego. Wskazała, iż wysokość odszkodowania ustalona została z uwzględnieniem stawki dobowej wynoszącej 81,33 zł, która została obliczona jako średnia z faktury VAT wystawionej przez powoda. Strona pozwana uznała za zasadną wypłatę odszkodowania za najem pojazdu zastępczego za okres 55 dni. Pozwana podniosła także brak współdziałania poszkodowanych w procesie likwidacji.

W odpowiedzi na sprzeciw z 2 listopada 2023 r. powódka wskazała, iż ograniczenie okresu najmu przez stronę pozwaną było nieprawidłowe, przedstawiła zastrzeżenia wobec stawki dobowej czynszu najmu obliczonej przez pozwaną wskazując, że zastosowała dobowe stawki najmu zgodne z cennikiem ubezpieczyciela, tj. 80 zł netto w okresie pierwszych 7 dni oraz 65 zł netto od 8 do ostatniego dnia najmu, a także zaprzeczyła twierdzeniem dotyczącym braku współdziałania poszkodowanych w procesie likwidacji szkody.

Stanowiska stron nie uległy zmianie do zamknięcia rozprawy.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 24 lipca 2021 r. w T. miało miejsce zdarzenie drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd S. (...) o nr rej. (...) należący do poszkodowanych G. G. i Z. G.. Ubezpieczycielem odpowiedzialności cywilnej sprawcy zdarzenia był (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.. W wyniku uszkodzenia pojazd nie nadawał się do dalszej jazdy. Pozostawiono go na parkingu należącym do (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo- akcyjna z siedzibą w T.. Poszkodowani zlecili zgłoszenie szkody i przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego powodowej spółce. Szkada została zgłoszona ubezpieczycielowi w dniu 24 lipca 2021 roku.

/okoliczności bezsporne, nadto dowód: oświadczenie poszkodowanego – k. 16/

Powódka zawarła z poszkodowaną Z. G. umowę najmu pojazdu zastępczego z 24 lipca 2021 r., zaś oboje poszkodowani zawarli z powodem umowę przelewu praw do odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego z 26 października 2021 r.

/okoliczności bezsporne, nadto dowód: umowa najmu – k. 15, umowa cesji - k. 13v-14/

Poszkodowana Z. G. korzystała z pojazdu zastępczego od dnia jego wynajęcia i zdarzenia szkodowego, tj. od dnia 24 lipca 2021 roku do dnia 26 października 2021 roku kiedy pojazd został zwrócony.

/okoliczności bezsporne, nadto dowód: umowa najmu – k. 15/

Uszkodzony pojazd poszkodowanych został przewieziony na plac należący do wypożyczalni samochodu zastępczego. W dniu 27 lipca 2021 roku pozwany wysłał do poszkodowanej wiadomość e-mail, w której zwrócił się o nadesłanie dokumentacji fotograficznej, a w przypadku braku możliwości przesłania dokumentacji fotograficznej – o informację zwrotną, po której zostaną zorganizowane oględziny uszkodzonego pojazdu. W wiadomości wskazano również zasady wynajmu pojazdu zastępczego, wedle których w przypadku pojazdu z segmentu B akceptowane przez (...) SA stawki netto za dobę wynajmu pojazdu wynoszą 80 zł za dzień w przypadku najmu pojazdu przez 1-7 dni oraz 65 zł netto za dzień w przypadku najmu pojazdu przez okres powyżej 7 dni. Pojazd poszkodowanej, S. (...) należał właśnie do segmentu B.

/okoliczności bezsporne, nadto dowód: wiadomość e-mail – k. 33-39, wiadomość e-mail – k. 43/

Drugi z uszkodzonych w tym samym zdarzeniu pojazdów został odtransportowany na ten sam parking co pojazd poszkodowanych. Oględziny tego pojazdu odbyły się w dniu 28 lipca 2021 roku. Podczas tych oględzin strona powodowa informowała o tym, że także pojazd poszkodowanych czeka na oględziny. Wiadomością z dnia 10 sierpnia

2021 roku powód poinformował pozwanego o wynajęciu poszkodowanej Z. G. pojazdu zastępczego oraz wysłał dokumenty wskazujące na udzielenie powodowi pełnomocnictwa przez poszkodowaną. W tej samej wiadomości powód poinformował pozwanego, że poszkodowanej nie stać na dokonanie naprawy z własnych środków i rozpoczęcie naprawy pojazdu nastąpi po przyjęciu odpowiedzialności w szkodzie. Pierwsze oględziny uszkodzonego pojazdu odbyły się 26 sierpnia 2021 roku. Drugie oględziny miały miejsce 2 września 2021 roku. Pojazd poszkodowanych był reperowany przez warsztat zewnętrzny, który wykonał kosztorys naprawczy. Następnie poszkodowani oczekiwali na akceptację kosztorysu naprawczego przez pozwanego ubezpieczyciela, która miała miejsce 11 października 2021 roku. W wiadomości o akceptacji kosztorysu wyraźnie wskazano, że koszty wyższe niż zaakceptowana kwota zakład ubezpieczeniowy uznaje za niezasadne. Wówczas warsztat dokonujący napraw zamówił części do naprawy pojazdu i przystąpił do tej naprawy. W dniu 15 października 2021 roku pełnomocnik poszkodowanych poinformował pozwanego, że naprawa według zaakceptowanego przez pozwanego kosztorysu dobiegła końca, lecz okazało się, że pojazd nie jest w pełni naprawiony, co wymusiło kolejne oględziny. Dodatkowe oględziny zostały wykonane w dniu 20 października, następnie warsztat naprawiający pojazd poszkodowanej dokończył naprawę pojazdu w dniu 26 października 2021 roku.

dowód: oświadczenie poszkodowanej z dnia 26 października 2021 r. – k. 16, wiadomość e-mail z dnia 10 sierpnia 2021 r. – k. 42, zeznania świadka M. S. na rozprawie w dniu 8 stycznia 2024 r., znacznik czasowy: 00:17:57 do 00:25:52, 00:25:52 do 00:28:13 oraz 00:41:00 do 00:45:16 – k. 100v, a także dokumenty w elektronicznych aktach szkody: ustalenie wysokości szkody – plik pdf o nazwie : (...)_kosztorys w folderze 2021-08-26_ (...)_Z. z oględzin2, karta optymalizacji nr (...) – plik pdf o nazwie : (...)_kart_opt w folderze 2021-08-26_ (...)_Z. z oględzin, Karta optymalizacji nr (...) – plik pdf o nazwie : (...)_kart_opt w folderze: 2021-09-02_ (...)_Z. z oględzin5, wiadomość z dnia 11 października 2021 r. o zaakceptowaniu kosztorysu – plik pdf o nazwie : (...)_380, Karta optymalizacji nr (...) – plik pdf o nazwie : (...)_kart_opt w folderze: 2021-10-20_ (...)_Z. z oględzin10

W dniu 26 października 2021 r. powódka wystawiła fakturę VAT o numerze (...) na kwotę 7 644,45 zł. W fakturze wyszczególniono, że koszt najmu pojazdu osobowego za pierwszych 7 dób wynosi 80 zł netto, zaś za pozostałe 87 dób 65 zł netto. Tego samego dnia złożyła ubezpieczycielowi dyspozycję wypłaty odszkodowania. Informacja została wysłana do pozwanej mailem z dnia 26 października 2021 r.

/dowód: faktura – k. 14v, mail. – k. 17v/

W dniu 29 października 2021 r. ubezpieczyciel wydał decyzję o przyznaniu odszkodowania w kwocie 3 636,60 zł. Mailem z 26 listopada 2021 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty pozostałej części żądanej kwoty. W odpowiedzi z 9 grudnia 2021 r. strona pozwana przyznała dopłatę do wypłaconego odszkodowania w kwocie 1 623,29 zł, na którą składały się koszty parkingu, holowania, rachunki dotyczące pojazdu oraz częściowo koszt najmu pojazdu. Suma odszkodowania za wynajęcie pojazdu zastępczego wypłacona przez pozwaną wynosi 4 473,15 zł. Ubezpieczyciel odmówił wypłaty pozostałej części kosztów wynajmu pojazdu. Pozwany uznał za uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego w dniach: od 10 sierpnia 2021 r. do 24 września 2021 r., a także od 15 października 2021 r. do 26 października 2021 r.

/dowód: decyzja – k. 12, mail – k. 18, decyzja k. 13/

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych, dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, zeznań świadka M. S. oraz akt szkody.

Sąd w pełni dał wiarę dowodom w postaci dokumentów zgromadzonych w toku procesu albowiem były kompletne i jasne, wraz z pozostałymi dowodami obrazowały dokładny stan faktyczny sprawy. Ich prawdziwość nie budziła, w ocenie Sądu, jakichkolwiek wątpliwości. Co więcej wiarygodność i autentyczność przedłożonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Sąd dał wiarę także zeznaniom świadka M. S.. Świadek wprawdzie jest prokurentem powodowej spółki, lecz prowadził z ramienia powódki czynności związane z najmem pojazdu

zastępczego i reprezentowaniem przez powódkę poszkodowanych w procesie likwidacji szkody przed pozwanym ubezpieczycielem. Znał bardzo dobrze realia sprawy, a jego zeznania znajdują także pokrycie w dokumentach dostarczonych przez pozwanego, w szczególności elektronicznych aktach szkody. Zasadniczo zresztą to jakie czynności były dokonywane w związku z naprawą pojazdu poszkodowanych w okresie najmu pojazdu zastępczego nie były między stronami sporne.

Sąd na podstawie art. 235 § 1 k.p.c. pominął dowód z opinii biegłego. Okoliczność, na jaką domagano się przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego nie była bowiem sporna. W postępowaniu uproszczonym dowód z opinii biegłego jest przeprowadzany jedynie wyjątkowo. Poza tym pozwany chciał przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w zakresie ustalenia niezbędnego do wykonania naprawy pojazdu zgodnie z technologią przewidzianą przez producenta pojazdu, ale nie wskazał żadnych twierdzeń co do tego jaki w jego ocenie powinien być technologiczny czas naprawy pojazdu. Poza tym należy zauważyć, że to nie za okres faktycznej naprawy pojazdu pozwana nie zgodziła się przyznać odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego, lecz za okres od dnia 24 lipca 2021 roku do dnia 9 sierpnia 2021 roku kiedy pojazd nie był jeszcze nawet poddany oględzinom, a także za okres od dnia 25 września 2021 roku do dnia 14 października 2021 roku, kiedy oczekiwano na zaakceptowanie kosztorysu naprawy pojazdu. A zatem nie ma w kontekście przedmiotowej sprawy znaczenia technologiczny czas naprawy pojazdu, gdyż to nie za ten czas ubezpieczyciel odmówił przyznania odszkodowania.

Spór pomiędzy stronami sprowadzał się do 2 kwestii:

- uzasadnionego i koniecznego okresu najmu pojazdu zastępczego,
- stawki dobowej najmu tego pojazdu.

Przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (art. 822 § 1 k.c.). Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulują przepisy ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2060 z późn. zm., dalej jako ustawa). Zgodnie z art. 34 ust. 1 i 36 ust. 1 ustawy z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, a odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Ustalenie odszkodowania z ubezpieczenia OC następuje według ogólnych zasad, określonych w art. 361-363 k.c., z tym jedynie zastrzeżeniem, że zakład ubezpieczeń zobowiązany jest tylko do świadczenia pieniężnego, ograniczonego do wysokości, ustalonej w umowie, sumy gwarancyjnej (art. 822 § 1 k.c. i art. 36 ust. 1 ustawy).

W uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11 OSNC 2012, Nr 3, poz. 28) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego, niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej, obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że nie wszystkie wydatki, pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Sąd Najwyższy zauważył, iż nie jest celowe nadmierne rozszerzanie

odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do wzrostu składek ubezpieczeniowych. Za celowe i ekonomicznie uzasadnione mogą być - co do zasady - uznane wydatki poniesione na najęcie pojazdu zastępczego tego samego typu co uszkodzony i na czas niezbędny do naprawy albo zakupu nowego pojazdu. Pogląd ten Sąd Rejonowy w całości podziela.

Powyższa uchwała Sądu Najwyższego otworzyła w szerokim zakresie możliwość domagania się zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, co spowodowało w ostatnich latach znaczny wzrost spraw w sądach, w których dochodzone są powyższe należności. Pojawiły się rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych i praktyce likwidacyjnej zakładów ubezpieczeń dotyczące tego, czy ciążący na poszkodowanym obowiązek minimalizacji szkody oraz obowiązek współdziałania z dłużnikiem przy wykonaniu zobowiązania uzasadnia odmowę pokrycia przez ubezpieczyciela OC faktycznie poniesionych kosztów najmu pojazdu zastępczego w zakresie, w jakim wykraczają one poza koszty najmu proponowanego przez ubezpieczyciela.

Celem rozstrzygnięcia tychże rozbieżności wydana została uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 r. (III CZP 20/17, LEX nr 2340475) zgodnie z którą: wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Pozwany zarzucił poszkodowanym naruszenie zasady minimalizacji szkody w ten sposób, że ani poszkodowani, ani powód reprezentujący ich w procesie likwidacji szkody jako ich pełnomocnik nie przekazali mu informacji, że nie zostanie udostępniona dokumentacja fotograficzna uszkodzeń pojazdu i tym samym konieczne są jego oględziny. Zarzut ten w ocenie Sądu nie jest jednak skuteczny. Ubezpieczyciel nie może oczekiwać od poszkodowanego, że będzie on wykonywał czynności, które obowiązany jest realizować podmiot zobowiązany do naprawienia szkody. Wykonywanie zdjęć uszkodzonego pojazdu nie jest obowiązkiem ani poszkodowanego, ani jego pełnomocnika. To ubezpieczyciel jako profesjonalista zajmujący się w ramach swojej działalności gospodarczej likwidacją szkód powinien czynić starania, by jak najszybciej ustalić zakres uszkodzeń i zrealizować czynności zmierzające do usunięcia skutków zdarzeń, za które ponosi odpowiedzialność. Nie zasługuje na aprobatę Sądu twierdzenie pozwanego, że poszkodowani bądź ich pełnomocnik powinni zrealizować obowiązki, które na nich nie ciążą, a w sytuacji gdy tego nie uczynią zostać przez ubezpieczyciela obarczeni odpowiedzialnością za przyczynienie się do zwiększenia szkody. Tylko na marginesie Sąd zaznacza, że zgodnie z treścią zeznań świadka M. S. drugi z uczestniczących w zdarzeniu, w wyniku którego doszło do uszkodzenia pojazdu poszkodowanych był odtransportowany na ten sam parking. Oględziny tego pojazdu miały miejsce już 28 lipca 2021 roku. Skoro zatem inny pojazd uszkodzony w tych samych okolicznościach mógł być poddany oględzinom już 4 dni po wypadku, nie sposób przyjąć, że zorganizowanie ich dla pojazdu poszkodowanych było problematyczne albo uzależnione od poinformowania ubezpieczyciela o niemożności wykonania dla niego zdjęć pojazdu.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznaje, że okres najmu pojazdu zastępczego w okresie od dnia wypadku, tj. od dnia 24 lipca 2021 roku do dnia 9 sierpnia 2021 roku był uzasadniony. Inna sprawa, że trudno również ustalić z jakiego powodu właściwie pozwany uznał za nieuzasadniony okres do dnia 9 sierpnia 2021 roku włącznie. 10 sierpnia 2021 roku na adres poczty elektronicznej pozwanej przyszła wiadomość informująca o ustanowieniu powoda pełnomocnikiem poszkodowanego oraz o wynajęciu pojazdu zastępczego, a także o odholowaniu uszkodzonego pojazdu na parking wypożyczalni. Trudno uznać żeby przysłanie tego rodzaju dokumentów stanowiło warunek dla uznania czasu najmu pojazdu za uzasadniony bądź nie. Poza tym pozwany twierdzi, że z momentem otrzymania pełnomocnictwa stał się podmiotem, który ma obowiązek reprezentować poszkodowanych i działać na ich korzyść, zaś zaniechanie w zgromadzeniu i przekazaniu pozwanemu wymaganej dokumentacji i informacji doprowadziło do naruszenia zasady minimalizacji szkody, ale z drugiej strony pozwany uznał że uzasadniony jest okres wynajmu pojazdu zastępczego dopiero od dnia, w którym otrzymał od powodowej spółki informację o reprezentowaniu poszkodowanych. Jeszcze raz jednak należy podkreślić fakt, iż w ocenie sądu brak jest podstaw by wymagać od

poszkodowanych bądź ich pełnomocnika, by wysyłali zdjęcia uszkodzonego pojazdu bądź żeby wyciągać z zaniechania wysłania takich zdjęć konsekwencje w postaci obniżenia odszkodowania.

Drugim zarzutem pozwanego jest natomiast to, że według pozwanego czas weryfikacji kosztorysu zewnętrznego warsztatu nie powinien być brany pod uwagę przy ustalaniu długości uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego, gdyż wynikający z niego zakres naprawy nie odbiegał od zakresu naprawy wynikającego z kosztorysu pozwanego i tym samym nie było przeszkód w realizacji naprawy pojazdu. W tym kontekście należy zauważyć, że powszechną praktyką likwidacji szkody jest tzw. naprawa bezgotówkowa, w której poszkodowany oddaje samochód do warsztatu naprawczego, a kwota konieczna do jego naprawy jest bezpośrednio przekazywana temu warsztatowi przez ubezpieczyciela. Taka sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie i taki sposób naprawy oraz rozliczeń był akceptowany przez stronę pozwaną będącą ubezpieczycielem. Bezspornym jest też, że pokrycie kosztów naprawy pojazdu przez pozwaną mogło nastąpić dopiero po zaakceptowaniu przez nią kosztorysu naprawy, gdyż nawet w wiadomości wskazującej na akceptację kosztorysu wskazano, że koszty wyższe niż zaakceptowana kwota zakład ubezpieczeniowy uznaje za niezasadne. Tak ukształtowany przez strony sposób rozliczenia szkody, w którym ubezpieczyciel przejmuje na siebie obowiązek pokrycia kosztów naprawy bezpośrednio zakładowi naprawczemu i uznaje jednocześnie za konieczne zatwierdzenie kalkulacji naprawy skutkuje tym, że w ocenie Sądu Rejonowego w Toruniu czas oczekiwania na decyzję ubezpieczyciela w tym przedmiocie może stanowić co do zasady okres, w którym poszkodowanemu należy się refundacja wynajmu samochodu zastępczego.

Poprzez przyjęcie akceptowanego przez ubezpieczyciela sposobu bezgotówkowego rozliczenia szkody, poszkodowany liczy na to, że pojazd zostanie przywrócony do stanu sprzed wypadku bez konieczności uprzedniego wydatkowania w tym celu jakichkolwiek środków. Należy nadto zauważyć, że w wiadomości e-mail z dnia 10 sierpnia 2021 roku wysłanej do pozwanego przez powoda wskazano, że poszkodowanego nie stać na dokonanie naprawy z własnych środków i rozpoczęcie naprawy rozpocznie się po przyjęciu odpowiedzialności w szkodzie. Tym samym Poszkodowani nie mieli środków na uprzednią naprawę i dlatego musieli skorzystać z takiego sposobu rozliczenia szkody. Nie jest przekonujący argument pozwanego, że okres oczekiwania na akceptację ubezpieczyciela kosztorysu warsztatu naprawczego nie powinien być brany pod uwagę przy ustalaniu uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego, gdyż wynikający z niego zakresu naprawy nie odbiegał od zakresu naprawy wynikającego z kosztorysu pozwanego. Po pierwsze bowiem, takie postępowanie zabezpiecza również poszkodowanego, który wszak nie miał środków na dokonanie naprawy, przed roszczeniami ze strony warsztatu, na wypadek gdyby kalkulacja naprawy nie została przez ubezpieczyciela zaakceptowana a naprawa została wykonana. Po drugie, akceptacja kosztorysu przez ubezpieczyciela stanowi potwierdzenie, że naprawa w ogóle jest ekonomicznie uzasadniona. W przypadku naprawy po kolizji drogowej z tytułu której poszkodowany otrzymuje stosowne odszkodowanie wiedza o wysokości odszkodowania częstokroć warunkuje w ogóle przeprowadzenie naprawy, która może okazać się nieopłacalna, gdy poszkodowany w przypadku zaniżenia odszkodowania otrzymuje niższe środki niż żądane przez zakład naprawczy a sam z kolei nie dysponuje należytych kwotami pieniężnymi. Oczekiwanie na akceptację kosztorysu przez ubezpieczyciela, czy też akceptację przez niego dodatkowych, ujawnionych uszkodzeń (co zresztą w przedmiotowej sprawie miało miejsce biorąc pod uwagę fakt, iż w dniu 20 października 2021 roku wykonano kolejne oględziny) i nierozpoczynanie przez warsztat naprawy pomimo braku istnienia konkretnego przepisu wskazującego na takie postępowanie, jest działaniem wynikającym z praktyki i uzasadnionym, aby uniknąć sporu co do zakresu naprawy oraz jej kosztów. Rolą ubezpieczyciela jest, aby jak najszybciej przeprowadzić wycenę i ustalić zakres szkody. Należy przy tym zauważyć, że warunkiem koniecznym do zaliczenia czasu oczekiwania na zatwierdzenie kalkulacji, jako uzasadnionego dla wynajmu pojazdu zastępczego, jest należyte współdziałanie w tym zakresie z ubezpieczycielem ze strony poszkodowanego oraz warsztatu naprawczego, które polegać będzie w szczególności na: niezwłocznym sporządzeniu i przekazaniu ubezpieczycielowi kalkulacji, jej rzetelności czy też bieżącym przekazywaniu niezbędnych informacji o okolicznościach wpływających na zmianę kosztorysu w trakcie procesu naprawy. W tym zakresie brak było jakichkolwiek zarzutów ze strony pozwanego. Na marginesie warto jeszcze zaznaczyć, że wprawdzie zakres naprawy pojazdu nie odbiegał od zakresu naprawy wynikającego z kosztorysu pozwanego, to jednak niektóre pozycje kosztorysów różniły się pod kątem kosztów napraw (np. koszt lakierowania pojazdu). Jak najbardziej uzasadnionym było oczekiwanie na

akceptację kosztorysu przez pozwanego na wypadek gdyby zaakceptowane koszty naprawy pojazdu były niższe aniżeli w kosztorysie zakładu naprawczego.

W świetle poczynionych wyżej uwag Sąd Rejonowy w Toruniu uważa, że na gruncie niniejszej sprawy uzasadnionym czasem najmu przez poszkodowaną Z. G. pojazdu zastępczego wynajętego mu przez powódkę jest także okres pomiędzy 25 września 2021 r. a 11 października 2021 r. (data akceptacji kalkulacji). To opóźnienie nastąpiło bowiem wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pozwanej i nie znajduje żadnego uzasadnienia w działaniach innych podmiotów. Jeśli chodzi o okres od dnia 12 do 14 października 2021 r. należy zauważyć, że był to okres naprawy pojazdu według zaakceptowanego przez pozwanego kosztorysu oraz zamówienia części koniecznych do dokonania napraw, poprzedzający kolejny czas zaakceptowany przez ubezpieczyciela (od 15 października 2021 r. do 21 października 2021 r. obejmujący uzgodnienie kosztów naprawy). Pokrywa się to zresztą z datą następnego dokumentu w elektronicznych aktach szkody, a mianowicie 15 października 2021 roku kiedy miał zostać wysłany wniosek o dodatkowe oględziny. Biorąc pod uwagę powyższe, skoro w okresie od 12 do 14 października 2021 roku wykonywane były naprawy według zaakceptowanego przez pozwanego kosztorysu, nie sposób uznać, że najem pojazdu zastępczego w tym okresie nie był uzasadniony. Wszystkie powyższe okoliczności wskazują w ocenie Sądu, że również okres najmu pojazdu zastępczego w okresie od dnia 25 września 2021 roku do dnia 14 października 2021 roku był okresem uzasadnionym. Poza tym należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 362 k.c., jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Należy więc odpowiedzieć sobie na pytanie czy fakt, iż zakład naprawczy oczekiwał na akceptację kosztorysu przez pozwanego ubezpieczyciela może obciążać poszkodowanych i czy można uznać, że w ten sposób przyczynili się oni do zwiększenia szkody. W ocenie Sądu na tak postawione pytanie należy odpowiedzieć przecząco. Poszkodowani bowiem, jak już wskazywano wcześniej, nie mieli środków, które pozwoliłyby na samodzielną naprawę uszkodzonego pojazdu – mogli liczyć jedynie na naprawę w formie bezgotówkowej. Skoro więc tak było, mogli oni jedynie oczekiwać aż warsztat naprawczy, który zajmował się naprawą ich pojazdu porozumie się z zakładem ubezpieczeniowym w kwestii akceptowanych przez tego ostatniego kosztów naprawy pojazdu. Trudno powiedzieć czego w takiej sytuacji oczekiwał od poszkodowanych pozwany w ich dążeniu do minimalizacji szkody. Trudno oczekiwać od poszkodowanych by przewidywali oni jakie będzie stanowisko czy to warsztatu naprawczego, czy to ubezpieczyciela w kwestii kosztów naprawy pojazdu. Również w przypadku wydłużającego się oczekiwania na dostarczenie przez ubezpieczyciela informacji o zaakceptowaniu kosztorysu albo wykrycia przez zakład naprawczy kolejnych usterek wymagających następnych oględzin i ponownej akceptacji przez ubezpieczyciela nie sposób oczekiwać jakichkolwiek działań zmierzających do minimalizacji szkody. Nawet gdyby okazało się, że pierwsza bądź druga naprawa miała być związana z krótszym niż rzeczywisty technologicznym czasem naprawy, to przecież poszkodowani nie mogli uczynić czegokolwiek, by zminimalizować szkodę poprzez skrócenie tego czasu. Jedyne co poszkodowani mogliby zrobić to zmienić zakład naprawczy, ale takie działanie jedynie wydłużyłoby całą procedurę naprawczą – poszkodowani wszak nie mieli pieniędzy na naprawę, więc mogliby liczyć wyłącznie na bezgotówkową naprawę, a w efekcie kolejne ustalenia pomiędzy nowym zakładem naprawczym a zakładem ubezpieczeniowym. Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności w ocenie Sądu cały okres najmu pojazdu zastępczego był okresem uzasadnionym, a co za tym idzie wydatki za cały okres najmu pojazdu zastępczego są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Kwestią sporną pomiędzy stronami była także stawka dobową za jedną dobę najmu pojazdu zastępczego. Powód wystawił fakturę obejmującą stawkę 80 zł brutto za jedną dobę za okres pierwszych 7 dni i 65 zł za dobę za pozostałe 87 dni. Z kolei pozwany zweryfikował stawkę dobową do 81,33 zł obliczonej jako średnia z faktury wystawionej przez powoda. Nie ma wszakże żadnego uzasadnienia dla takiego sposobu weryfikacji stawki dobowej powoda. W dokumencie wysłanym poszkodowanej wskazującym na zasady wynajmu pojazdu zastępczego wskazano, że w przypadku wynajmu pojazdu z segmentu B (czyli tego samego, do którego należy uszkodzony pojazd poszkodowanych – S. (...)), akceptowana przez (...) SA wysokość stawki netto za dobę wynajmu wynosi 80 zł za dzień za okres od 1 do 7 dni oraz 65 zł za dzień powyżej 7 dni. Dokładnie po takich stawkach był wynajmowany przez powoda pojazd zastępczy poszkodowanym – 80 zł netto za pierwszych 7 dób i 65 zł netto za pozostałe 87 dób. W informacji od

ubezpieczyciela brakuje informacji precyzującej czy stawka 65 zł netto za dzień dotyczy również pierwszych 7 dni gdy okaże się, że okres najmu pojazdu zastępczego będzie dłuższy, więc należy przyjąć, że nie i że stawka zastosowana przez powoda mieści się w zakresie akceptowanych przez pozwanego kosztów najmu pojazdu zastępczego. Poza tym wydruki faktur i potwierdzeń przelewów dołączonych do pisma przygotowawczego z dnia 2 listopada 2023 roku wskazują, że taka praktyka jest akceptowana przez pozwanego. Niezależnie natomiast od powyższego zupełnie niepasującym do załączonych przez strony dokumentów zabiegiem pozwanego było wyliczenie średniej ze stawki wskazanej na fakturze wystawionej przez powoda aby obliczyć akceptowaną przez pozwanego stawkę pojazdu zastępczego. Zabieg ten nie miał żadnego uzasadnienia, wobec czego nie sposób uznać, że została obliczona w sposób prawidłowy.

Podsumowując, Sąd Rejonowy w Toruniu uważa, że cały okres najmu pojazdu zastępczego wynoszący 94 dni, czyli okres od dnia zdarzenia szkodowego, czyli 24 lipca 2021 roku do dnia zakończenia umowy najmu pojazdu, czyli 26 października 2021 roku był uzasadniony, a stawka najmu pojazdu zastępczego również taka była także w świetle akceptowanych przez pozwaną stawek netto za dobę najmu pojazdu zastępczego segmentu B. Tym samym kwota widniejąca na fakturze z dnia 26 października 2021 roku, tj. 7 644,45 złotych odzwierciedla wysokość szkody odpowiadającej czynszowi najmu pojazdu zastępczego, którą musiałby ponieść poszkodowany, w związku z tym, że nie mógł korzystać ze swojego pojazdu. Biorąc pod uwagę fakt, iż pozwany wypłacił już uprzednio tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego kwotę 4473,15 złotych pozostała do zapłaty kwota wynosząca 3171,30 zł i właśnie ona została zasądzona w punkcie I wyroku w związku z uwzględnieniem powództwa w całości. O odsetkach sąd orzekł mając na względzie treść art. 481 § 1 k.c. oraz art. 14 ustawy. Powód powiadomił w dniu 26 października 2021 roku (przez wiadomość e-mail) pozwanego o szkodzie przesyłając mu dokumenty w postaci umowy cesji, faktury, umowy najmu i oświadczenia poszkodowanego z dnia 26 października 2021 roku dotyczącym szkody i przebiegu jej likwidacji, a także wynajmu pojazdu zastępczego. Termin 30 dni od daty tego powiadomienia upływał z dniem 25 listopada 2021 roku, a zatem od następnego dnia powód mógł dochodzić odsetek za opóźnienie od niewypłaconej części odszkodowania.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Pozwany przegrał proces w całości wobec czego ma obowiązek zwrócić powodowi wszystkie poniesione przez niego koszty procesu. Na koszty te składa się opłata sądowa w kwocie 200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 900 zł (zgodnie z treścią § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015r. (T.j. Dz. U. 2023 poz. 1964 ze zm.).